

Voedingszorg met wetenschappelijk fundament

Hoe overtuigen we zorgverleners, zorgaanbieders en zorgorganisaties dat goede voedingszorg van levensbelang is? Met wetenschappelijk bewijs, vertelde Nicole de Roos van de WUR op het eerste seminar Goede voeding in de Zorg van Alliantie Voeding.

Tekst Klarinda de Rijke

Fotografie Ernst Jan Brouwer (Ziekenhuis Gelderse Vallei)

Juist in een ziekenhuis moet voeding goed en gezond zijn, want het helpt de gezondheid te verbeteren. Met deze woorden opende interventiecardioloog in het Ziekenhuis Gelderse Vallei (ZGV) en voorzitter van de Alliantie Voeding, Tom van Loenhout, het seminar Goede voeding in de zorg in ZGV. “Wat wij doen met voeding willen we met wetenschappelijk onderzoek funderen.”

Het seminar werd voor het eerst gehouden, als aftrap voor het tienjarig bestaan van de alliantie. Na tien jaar extra aandacht aan voeding, onderzoek en implementatie werd het tijd om kennis te delen over voedingszorg, zodat zorgorganisaties, marktpartijen en overheid zelfredzaamheid en gezondheid van zorgconsumenten kunnen bevorderen.

Overtuigen

De eerste stap van de alliantie was artsen overtuigen dat voedingszorg van levensbelang is. Maar hoe? Met wetenschappelijk bewijs, beet Nicole de Roos, assistent-professor bij de WUR, de spits af. “Tien jaar geleden waren artsen sceptisch. Want met voeding maak je mensen toch niet beter? Inmiddels denken ziekenhuizen en zorginstellingen: voedingsprobleem, die pakken we aan!”

Vanwaar deze verandering? “Veel wetenschappelijke onderzoeken tonen aan dat je met simpele interventies voedingsinname kunt verhogen”, vertelde Nicole de Roos. “Als patiënten hulp bij het eten krijgen zie je een significante toename van energie- en eiwitinname. Ook aandacht bij serveren en het puur aanbieden van producten zorgt ervoor dat inname omhoog gaat.” Maar het effect op gezondheid is lastig te onderzoeken, ging De



‘WE WILDEN AF VAN DRIE MAALTIJDEN PER DAG’

Roos verder. “Ziekenhuisopnames worden korter en randomisering is een probleem geworden. Ook de studie bekostigen blijft lastig. Maar, de evidence die er nu is, heeft er wel aan bijgedragen dat artsen positief zijn over voedingszorg.”

Aan de slag

Toen er steeds meer aandacht kwam voor voeding, vroeg de Tweede Kamer een onderzoek naar ondervoeding aan bij Stuurgroep Ondervoeding. Er werd een kader gemaakt van het optimale voedingsconcept. Hoe is de dagelijkse praktijk? “Het voedingsconcept van Ziekenhuis Gelderse Vallei komt het meest overeen met de optimale situatie, gevolgd door dat van Medisch Spectrum Twente en het IJsselland Ziekenhuis. Maar ook andere ziekenhuizen zetten stappen”, concludeerde Hinke Kruizenga, werkzaam bij Stuurgroep Ondervoeding van het VU medisch centrum en bij de VU in Amsterdam.

FoodforCare

“We wilden af van drie maaltijden per dag”, voegde Manon van den Berg, klinisch diëtist, toe over het nieuwe concept FoodforCare. “In plaats daarvan serveren we nu gedurende de dag zes kleine gerechtjes. We stimuleren patiënten dit te eten. Sinds dit concept is de voedingsinname gestegen, de waste gedaald en de maaltijdwaardering gestegen tot een 8,5.” FoodforCare is op een unieke manier tot stand gekomen. Een jonge kankerpatiënt vond de maaltijd niet meer kunnen. Aan de hand van zijn ‘droom’ zette het ziekenhuis een dreamteam op met de betrokken disciplines. Nadat de Raad van Bestuur toestemming gaf, kreeg het concept handen en voeten. Van den Berg: “Nu onderzoeken we het concept, zodat we de meerwaarde ervan ook wetenschappelijk kunnen onderbouwen.” CZ